

MILITÄR MC:n

Våren 2015

Ordföranden har ordet

När detta skrivs har det gått två veckor sedan skidorna plockades av efter Älvdalen och de första motorcyklarna kör på torra asfaltvägar i solskenet. Först konstaterar jag att, efter att de nya stadgarna antagits med kalenderår som verksamhetsår, 2014 avslutats utan några större sensationer och att ett styrelsemöte hållits i september. Formellt kommer detta halvår att behandlas vid nästa årsmöte. Verksamhetsåret 2015 har i gengäld bjudit på en intensiv start. Deltagandet i årets Älvsjömässa, som var starten på MCHK:s 50årsjubileum, genomfördes på ett strålande sätt, med militärmotorcyklar från Albin till Automat under Lars-Olof Thellenbergs ledarskap och stora insatser av medlemmar i Stockholmsområdet. Mycket lyckat är det minsta man kan säga. Knappt hade hojarna rullat bort från Älvsjö så var det Stockholms Vinterrunda, med start och mål på MC-Collection. Samma arrangörsgäng fick nu brottas med ett sällsynt obehagligt snöblask, men trots detta deltog ett drygt tjugotal ekipage. Synd att inte fler från andra klubbar ställde upp. Fortsatt utvärdering måste göras, trots att evenemanget gick ihop ekonomiskt. I månadsskiftet februari/mars, en vecka senare än vanligt, var det dags för Älvdalskörningarna. Per Axelsson stod åter för ett synnerligen bra arrangemang, som den tjugonde gången firades med jubileumsmiddag och diplomutdelning till de drygt 30 deltagarna, varav fyra var veteraner från första gången 1996! Synd om de som inte var där, som Uno Walter brukar säga. Arrangörsgänget kan pusta ut under resten av våren. Vi hälsar också Lars Steiner välkommen åter som vår MCV-representant. Vi ser alla fram mot årets Kanonrally och årsmöte i Värmland under Friedrich Knudsens kunniga ledning. Glöm inte 50-årsracet i Linköping med både rally,

utställning och enduro som nya ingredienser i århundradets mc-fest, ett tillfälle som inte återkommer. Vissa organisatoriska frågor kommer att diskuteras under hösten och inför dessa behöver styrelsen få ett underlag från Er medlemmar, vilka som även är medlemmar i MCHK Rix eller MCV Sverige. Hör av Er till Björn Weissmann/Per Axelsson om detta på enklaste sätt i samband med att Ni anmäler e-mailadress. Även vår tidnings framtid kräver svar från oss alla. Nu är det hög tid att läsa vidare i tidningen och att pyssla om hojen inför säsongens olika turer. Hoppas vi möts i sköna Värmland!

Trevlig sommar önskar

Björn

Weissmann/bjorn.weissmann@minmail.net

Innehåll Våren 2014

- 2 **Ordförande har ordet /**
- Innehåll / Nya medlemmar**
- 3 **Om klubben**
- 4 **Protokoll Styrelse- sammanträde**
- 1 Feb 15**
- 5 **Protokoll Styrelsemöte 3 Mars**
- 15**
- 6-7 **MC-Mässan 2015**
- 8-9 **Polis, Polis, Potatismos**
- 10-14 **Nu samlar vi militärmaskiner**
- MC-Nytt 1985**
- 15-16 **Stockholms Vinterrunda**
- 17-18 **Resumé Älvdalen 2015**

Vi hälsar nya medlemmar varmt
VÄLKOMMNA!

Anders Persson
Lars-Göran Jernström
Sören Victorsson
Bertil Lind

Om Klubben

Sektionen bildades 1983 av några entusiaster som under sin militärtjänst hade fått köra eller meka militär- MC. De kände att de fortsättningsvis ville hålla kontakt med varandra och sprida och utöka intresset för militära motorcyklar.

Från en blygsam start har sektionen utvecklats avsevärt. Vi är anslutna som en gemensam sektion till MCHK/ MCV och genom dessa till riksorganisationen MHRF. (Motorhistoriska riksförbundet). Idag räknar sektionen ca 100 medlemmar spridda över Sverige med en koncentration till landskapen söder om Mälardalen, Vi har även kontakt med broderklubbar i Norge och Finland. Organisatoriskt har vi en styrelse med fem representanter för MCHK/ MCV och ett antal enskilda medlemmar och arbetsgrupper som ansvarar för aktiviteterna. Vårt informationsblad "MILITÄR- MC:n" utkommer normalt två gånger per år.
Hemsida: www.laget.se/militarsektionen
E-post: mchkmilitarsektionen@telia.com

"Kanonrallyt", vårt största arrangemang, genomförs alltid veckoslutet efter midsommar. Det flyttar till nya platser och med nytt innehåll varje år. Viktigt för oss är att ha en trevlig social samvaro med likasinnade och rallyt kulminerar i en traditionell ärtsopps middag med tillbehör. Enligt oskrivna regler bör denna middag tillredas under fältmässiga förhållanden.

Till "Kanonrallyt" inbjuds även kollegor från våra nordiska grannländer. Vanligtvis brukar det samlas ganska många militära, två och fyrtakts motorcyklar med sina ryttare. Vilka kan vara både äldre och yngre än sina klenoder.

Under vinterhalvåret har vi en veckas övning i Älvdalen, med teknik och utbildning på att köra MC med skidor.

Bli medlem i klubben

Du är mycket välkommen att söka medlemskap i **MCHK/ MCV** Militarsektionen.

Oavsett om du har en militär MC eller enbart samlar på historik med anknytning till vår verksamhet är du lika välkommen - man eller kvinna. Det är ditt intresse för militära motorcyklar, teknik och historik kring dessa som är avgörande för ett medlemskap. Verksamheten i vår sektion blir vad vi själva gör den till. All verksamhet tillkommer på frivilligt initiativ under enkla former utan fastlåsning av byråkratiskt krångel. Nya idéer och uppslag är alltid välkomna, men måste innehålla förslag till hur det skall genomföras och av vem.

Om du man eller kvinna anser att denna korta presentation av vår verksamhet tilltalar Dig, är du än en gång välkommen att skicka in din medlemsansökan till oss. När alla formaliteter är klara skickar vi ut ett medlemsbesked till dig.

Går du även med i MCHK:s eller MCV:s huvudorganisation får du också möjlighet att teckna den mycket förmånliga MHRF -försäkringen samt många andra förmåner.

Gör så här:

Tag kontakt med någon i klubbstyrelsen och kom till ett av våra möten och träffa gänget. Årsavgiften är för närvarande .

Ordförande

Björn Weissman
bjorn.weissmann@minmail.net
023-430 17, 070-571 71 38
Bergsgården 370, 79 191 Falun

Sekreterare

Claes Nordlund
cl.nordlund@gmail.com
08-716 01 30, 070-930 57 94
Sprängarvägen 20, 132 38 Saltsjö-Boo

Kassör

Anders Hansson
1427hansson@glocalnet.net
0410-43 81 6, 070-814 80 27
Formgränd 11, 231 65 Trelleborg

Ledamot

Jan Holmgren
jannejava@hotmail.com
Folkungagatan 132, 11630 Stockholm
0733-372956

Holger Söder
Holger.soder@tele2.se
Gamla Ålabovägen 10, 81040 Hedesunda

Kontaktman Militär/ MCV

Lars Steiner

Kontaktman Militär/MCHK

Uno Walter
Uno.walter@passagen.se

Revisorer:

Jörgen Rolfsson, Henrik Jönsson

Hemsidan / Facebook

Per Axelsson
mchkmilitarsektionen@telia.com
www.laget.se/militarsektionen
08-646 55 91, 070-755 75 65
Släggvägen 4, 141 71 Segeltorp

Tidningen / Facebook

Henrik Jönsson
Henrik_boste@hotmail.com
0735-467610
Kattebäcksvägen 31, 23156 Trelleborg

Protokoll fört vid styrelsesammanträde MCHK-MCV Militärsektion den 1 februari 2015 på MC-Collection.

Närvarande: Björn Weissmann, Claes Nordlund, Jan Holmgren.

§ 1. Björn Weissmann öppnade mötet

§ 2. Fastställdes utsänd dagordning och beslöts att endast behandla punkterna 5, 6, och 12.

§ 3. Förelåg blankett för tecknande av sektionens firma. Beslöts att samla in behövda uppgifter för att kunna fylla i och sända in denna blankett.

§ 4. Konstaterades att kassören på grund av skedd stadgeändring skall utforma ett bokslut per den 31/12 2014.

§ 5. Beslöts att Lars Steiner skall återinsättas som sektionens representant gentemot MCV. Hans första uppgift att ansöka om bidrag för sektionens monter på MC-mässan Älvsjö inkom enl. MCV för sent för att behandlas positivt.

Vid protokollet

Justeras

Claes Nordlund

Jan Holmgren

Protokoll fört vid styrelsemöte i MCHK-MCV Militärsektion 3/3 2015 på Trängslet.

Närvarande: Björn Weissmann, Claes Nordlund, Jan Holmgren, Holger Söder, Per Axelsson, Henrik Jönsson, Mats Liljeros, L.O. Thellenberg, Uno Walter.

- § 1. Björn W. Öppnade mötet och hälsade de närvarande välkomna.
- § 2. Fastställdes dagordningen.
- § 3. Valdes Jan Holmgren till att justera dagens protokoll
- § 4. Förelästes protokoll från möte 1/2 2015.
- § 5. Beslöts att ordf. och sekreteraren i samråd skulle se till att uppgifter för ansökningsblanketten samlades in och att den så snart möjligt sändes in.
- § 6. Konstaterades att kassören trots påminnelser ej i tid inkommit med årsbokslut per 31/12 2014. Styrelsen skall fortsätta att avkräva kassören detta.
- § 7. Konstaterades att hemsidan sköts och fungerar utmärkt. Redaktören rapporterade att produktion av tidningen fortgår och att inkommet material ser bra ut. Styrelsen skall till årsmötet utforma förslag till hur tidningen skall se ut i framtiden. Den skall också publiceras på hemsidan och för att spara porto vara möjlig att få via PDF fil.
- § 8. Konstaterades att Sthlms. Vinterrunda genomförts med 20 deltagare och 10 passagerare. Preliminärt ett överskott på 412:-. Preliminärt skall rundan även genomföras 2016.
- § 9. Konstaterades att vår vinteraktivitet i Älvdalen detta 20:e år fungerar väl.
- § 10. Kostnader för vårt deltagande i MC-mässan Älvsjö uppgår till 16167:- främst beroende på stora kostnader för transport av MC. Budgeterat var 15000:-. Felande belopp skall täckas av sektionens kassa. Stort tack till de som arbetat med mässan framfördes. Styrelsen skall också fundera på problemet med att vi lätt sammanblandas med försvaret och FMCK.
- § 11. Konstaterades att styrelsen måste ta ställning till Friedrich Knudsens förslag till Kanonrallyt helst innan Trängsletveckan är till ända dock senast 15/3. För att inbjudan skall kunna nå medl. i tid måste tidn. vara klar senast 1 april +/- en vecka.
- § 12. a. Uppgifter insända till RSMF med vilka de förklarar sig nöjda.
 - b. Vår logotype bör ändras så att en vit Albin MC sättes i stället för den svarta. Detta ger ökad tydlighet.
 - c. Konstaterades att styrelsen har full handlingsfrihet om vår värvningsbroschyr behöver ändras text eller bildmässigt.
 - ci. Konstaterades behov av en maillista preliminärt en arbetslista skall publiceras tidningen samt att behov föreligger av ny matrikel innehållande mailadresser.
 - e. Beslöts att en ny matrikel skall tas fram.
 - f. Beslöts att styrelsen skall publicera en budget före årsmötet.
- § 13. Nästa styrelsemöte skall avhållas före årsmötet.
- § 14 Ordf avslutade mötet och tackade deltagarna.

MC-Mässan 2015

Bananskal. Okänd väg. En kombination av de båda i februari 2012 gjorde att jag halkade in på MC Collection och utställningen "Motorcyklar i kronans tjänst" året därpå. Våren 2014 var det dags igen, denna gång på Hemvärnsmuseet i Vällinge söder om Stockholm. Vad som hände hösten 2014 kommer jag inte riktigt ihåg men plötsligt var jag utsedd att hålla i Militärsektionens deltagande i MC-mässan i januari 2015.

I år var det kanske lite speciellt då MCHK Riks blev 50 år. Planeringen startade med ett möte med andra berörda sektioner. Flera frågor blev obesvarade och skulle så förbli. Vår egen planering kom igång i november under ett möte som skulle följas av flera. Arbetsgruppen var ganska överens från början, ett antal motorcyklar som både skulle spegla utvecklingen under 50 år och som en del besökare skulle känna igen. Vidare skulle utställningen levandegöras med olika miljöer, enkla skyltdockor, stora fotografier och en film.

Tiden rasade iväg och plötsligt var det måndag i veckan "V". Då kommer beskedet att vi inte får låna två av de tänkta motorcyklarna. Omplanering!

Det blir onsdag. Tidig morgon. Det har snöat och det snöar. Bilar står på kö i väntan på att grinden till avlastningsplatserna ska

öppnas. En efter en kommer de övriga i arbetsgruppen. Vi lastar av motorcyklar och en mängd andra saker. Inne i utställningshallen är det rörigt. Det är som en labyrint för att komma förbi utställare som brett ut sig. Vi ska hålla till i den långa gången mellan den stora hallen och restaurangerna. Några av oss sätter igång att bygga miljöer medan andra åker för att hämta det som inte fick

plats i första omgången. Sent på kvällen är det mesta klart.

Torsdag. Ännu en tidig morgon för att fixa det sista innan mässan öppnar sina portar för besökarna. Det är lugnt i vår monter. Vid lunchtid ändras det. Många vill berätta om sin tid som mc-ordonnans i Försvarsmakten. Andra ställer frågor eller utnyttjar tillfället att bli fotograferad med kronans utrustning inklusive "strut" på en gammal Java.

Fredagen fortsätter på nästan samma sätt. Det som skiljer är att antalet besökare är fler. Många stannar till när de ser filmen från vinterkörningen i Älvdalen och inleder en pratstund. Minnen avlöses av tekniska frågor. Vår gamla tes om att alla män har en bakgrund som ordonnanser verkar fortfarande stämma. Det gör däremot inte vårt antagande att det ska komma en andra våg, nämligen de som arbetat heldag. Kvällstimarna blir ganska lugna vilket inte känns fel. Det gör det möjligt att gå runt mellan alla andra utställare.

Lördagsmorgonen blir inte lika tidig men det är ändå en del som ska göras i ordning. Klockan 9 kommer invasionen, inte till oss men till stora utställningshallen. Det är fullpackat i huvudentrén. Två timmar senare är det full fart hos oss. När bemanningen diskuterades fanns det någon som tyckte att det skulle räcka med en person i vår monter, 15 + 25 meter lång. Jag konstaterar att det inte hade räckt med de tre som vi har schemasatt. Turligt nog är vi flera och har ändå fullt upp. På kvällen dröjer sig många besökare kvar, kanske beroende av en eller annan öl. Det dröjer innan vi kan bege oss hemåt.

Söndag, sista utställningsdagen. Det börjar kännas både i benen och i huvudet. Det är betydligt lugnare än tidigare dagar. Avvecklingsplanen håller ganska bra. Det tar många timmar innan vi har lastat allt. Med endast några minuter tillgodo rullar vi ut de sista motorcyklarna genom publikentrén och slipper därmed röran i stora hallen och vid lastportarna.

Nu återstår bara tre saker. På måndagen blir det återställning av det vi lånat på Hemvärnsmuseet och i Surahammar samt sova, sova och åter sova. Drygt en vecka senare har vi ett möte för utvärdering. Vi enas om att det mesta har fungerat bra. Vi har också fått positiv respons från flera håll. På vår lista finns även mindre bra saker. En sak att fundera över är hur vi ska förhindra att många tror att vi är en militär organisation.

Till sist ett stort tack till alla som engagerat sig för att göra det hela möjligt. I bokstavsordning, Claes, Holger, Jan H, Jan W, Kalle, Kjell, Lars, Lembit, Mats L, Mats N, Per och Uno.

Text och Bild Lars-Olof Thellenberg

Polis, Polis, Potatismos

Under Kanonrallyt i somras kom jag i samspråk med en gemytlig herre från Fjärrås en bit utanför Göteborg. Samtalet slirade iväg i lite udda banor, vi kom i alla fall fram till att vi träffats en gång tidigare på MC- mässan i Göteborg, för ett par år sen, när han stod som värd i MCVs monter, där jag visade speciellt intresse för en fin Monark-Albin.

När vi samtalat en stund om ditt o datt och gröna motorcyklar, kom samtalet in på Monark- Jawa och att han hade en sådan som vevaxeln borde vändas i för att få den lite lättare att kicka igång. Av en outgrundlig anledning hade han ropat in en "gammal Jawa" på en nät-auktion för några år sedan och funderat på att använda den motorn i Monarken men då inget såg lika ut och objektet ifråga inte var i nåt vidare skick gavs den planen upp och projektet lades på is ett tag.

Nyfiken som jag är kunde jag inte låta bli att förhöra mej om den märkliga tingesten. vi beslutade i alla fall att hålla kontakten.

Längre fram på sommaren blev det så att jag och en kompis företog oss en resa söderöver och med oss hade vi en militär

Jawa 554 motor med vänd vevaxel. På vägen ner stannade vi till på Volvumusèet i Arendal och fick i oss lite ordentlig motorhistoria på vägen. Väl framme vidtog husesyn i gamla lagårdar och logar innan vi skred till handling med uppdraget. En Monark 962 togs in i lidret och fick ett motorbyte. Lite elfunderingar vidtog när det behövs dubbla brytare på en 350 motor med 180 graders vevaxel. En detalj jag glömde var att batteriet var kopplat på Lukas viset med plussgjord, vilket resulterade i att den omkopplade tändspolen inte gjorde rätt för sig. Nåja efter en del funderingar, fick vi ordning på den detaljen och hojjen puttrade igång på båda burkarna.

För att inte spilla mer tid såg vi till att befria Monarkägaren från en del "skrot", genom att fylla min säpvagn. Sen kom vi överens om viss ekonomisk kompensation innan vi for norrut med den dyrbara lasten.

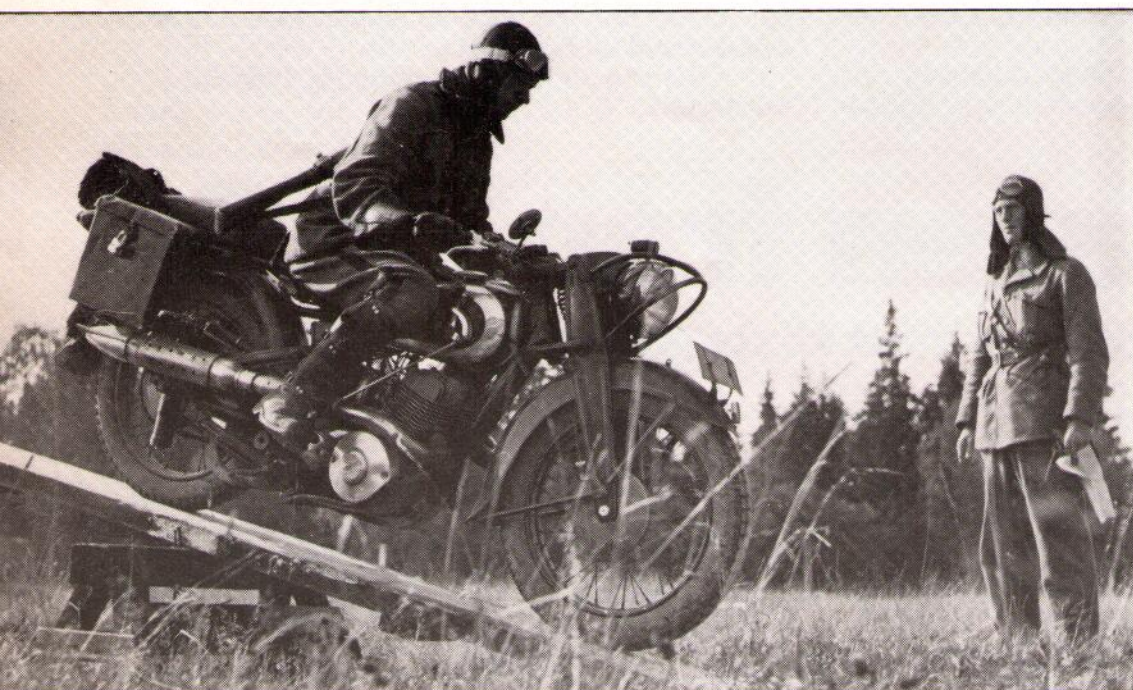
Den Jawa som ropades in för en blygsam summa på Nätauktion för några år sen, var som sagt inte i bästa skick. Men lite kul eftersom den för drygt 20 år sen utrustats för ordningsmakten i Tjeckien. När jag fått hem Jawan började funderingarna snurra lite i huvudet.

Jag bestämde mej för att gå den billiga vägen och undvika totalrust då det inte fanns några papper på den.

Vägmätaren stod på 8 mil och däckslitaget tydde på ungefär den sträckan men "vraket" verkar ha stått på nån skrotgård i regn och rusk under många år. Så helt sysslös blev jag inte trots semestern.

Framgaffeln pekade i märklig vinkel men efter demontering visade sej benen vara oskadda men undre gaffelkronan var tillstuckad och det som är böjt går ofta rätta till. Motorn mådde inte bra efter vädrets påverkan, så där blev det en total genomgång med nya kolringar, lager och förgasare. Lite annat grejjs i uthuset kom också till nytta. En bekant hjälpte mej att återställa texten och en rulle "diamanttejp" inhandlades på Biltema och vipps såg den lite annorlunda ut.

text och foto Holger Söder

Jawas encylindriga 250-kubikare är flitigt använd som övningsmaskin inom FMCK. Även om dess prestanda är blygsamma med dagens mått, duger den fint för grundutbildning. Resten av Jawamaskinerna säljs ut via FMV Överskott.

Mc-utbildning med DKW NZ500 i Strängnäs 1942. Det gäller den klassiska balanskörningen på vippbräda, som alla mc-ordonanser får prova på. Lägg märke till specialutrustningen med upplagda avgasrör och skydds-båge över strålkastaren.

Monark-Albin var en tung maskin att handskas med i terrängen. Här hjälps man åt att dra den över en provisorisk bro. Nabbdäck var inte vanliga då, maskinen är utrustad med ganska slätmönstrade däck.

Gamla gråmålade militärmaskiner, kan det vara något att samla på? Ja, det är det absolut! Åtskilliga maskiner har visserligen hamnat på skroten men ännu finns en del att bevara. Många entusiaster minns också med fröjd i sinnet sin egen tid som mc-ordonans i den svenska försvarsmakten. Nu finns chansen att rekapitulera dessa minnen i sadeln på en egen, veteranregistrerad militärmaskin. MCHK har sedan ett par år en speciell militärsektion, som startats av Björn Weissmann och några andra entusiaster. Samtidigt som vi presenterar denna, ger vi en historisk översikt över svenska militärmaskiner. Det har blivit ett rikt sortiment under årens lopp.

HISTORIK

Historien om svenska militärmaskiner börjar och slutar symboliskt med Husqvarna. Alla inköp av militär utrustning, det må gälla motorcyklar eller flygplan, brukar ses ur nationell synvinkel. Det kan då gälla både reservdelsförsörjning och arbetsmarknadsmässiga aspekter. Ett exempel på det senare är hur Metall på 60-talet tryckte på och krävde att svenska armén skulle köpa just svenska motorcyklar.

Husqvarna var alltså med och levererade de allra första militärmaskinerna redan 1916. Sedan fortsatte affärerna i etapper ända fram till 30-talet med leveranser av 550- och 1000-kubikare.

Ett annat svenskt märke var Suecia, som till och med fick använda märket "tre kronor" i sin tankdekal. Den allra sista leveransen av från Sueciaverken i Örskelljunga gick till armén 1940.

DKW GÖR ENTRÉ

DKW:s robusta tvåtakare intrasserade också den svenska armén, som köpte sina första

exemplar 1938. Så sent som 1940, alltså när kriget pågick för fullt, kunde den svenske DKW-importören skaffa hit 600 stycken NZ500 från Tyskland. Denna var en för sin tid mycket avancerad maskin med bakhjulsfjädring och tvåcylindrig motor med fyrväxlad låda.

När läget ute i världen började bli kritiskt, mönstrade man in civila motorcyklar av skilda modeller. På en av bilderna ser vi en synnerligen blandad samling mc-ordonnanser uppställda på I10 i Strängnäs. Det rör sig om Zündapp, DKW, BSA och många andra fabriker. Armén fick helt enkelt lita till Kajsa Vargs beprövade recept: "Man tager vad man haver!"

MONARK-ALBIN m/42

Samtidigt började Tygdepartementet, FMW:s föregångare, en intensiv satsning på en svensk armémaskin. Lämpligt utgångsmaterial fanns redan, Husqvarnas stabila 500-kubikare 112TV från 1935. Tyvärr hade inte Husqvarna möjlighet att själva ta upp tillverkningen. I stället överlät man motorritningarna till Albinverken, som innan dess bara tillverkat båt-motorer.

Sammanlagt tolv svenska fabriker var inkopplade på projektet, som fick modellbeteckningen Monark-Albin m/42. Den slutliga monteringen skedde hos Monark i Varberg.

Från början fanns det två versioner av maskinen, en med sidventiler och en med toppventilad motor. Meningen var, att man skulle använda sidventilaren för utbildning och mindre krävande körningar. Efter en provserie beslöt man dock att enbart satsa på maskiner med toppventilmotor. Sammanlagt tillverkades det 3000 sådana och några finns fortfarande kvar hos samlarna i MCHK:s armé-mc-sektion.

I motsats till förebilden Husqvarna 112TV hade Monark-Albin bakhjulsfjädring av plungertyp, tvåväxlad låda och en extra kraftig ramkonstruktion. Vidare fanns en enkel form av automatkoppling. En medbringare frigjorde lamellerna, när man tryckte ner växelpedalen. Denna, som var kopierad från Husqvarnas TT-maskin, var av tå-hältyp. Man behövde aldrig lyfta pedalen, det var bara att sparka nedåt på främre eller bakre pinnen.

Monark-Albin m/42 gjorde trogen tjänst i svenska armén under många år fram till 50-talet, då den började säljas ut. Priserna på överskottsmaskinerna var fantastiskt låga, det rörde sig om 75-100-150 kro-

NU SAMLAR VI MILTÄRMASKINER!

TEXT: ÅKE WREMP FOTO: ÅKE WREMP OCH FÖRSVARSTABENS BILDARKIV

nor för fullt kördugliga exemplar.

Som ett kuriosum kan nämnas att vevhuset från Albinmotorn fick utgöra grunden till motorerna i både Monarks, Litos och Husqvarnas VM-crossmaskiner på 60-talet.

BLANDADE KARAMELLER

Efter kriget har armén haft en mängd olika mc-fabrikat. En del har bara provats i mindre serier, andra har köpts i större antal.

Först använde man en del engelska fyrtaktare, AJS, BSA och Triumph Trophy. Sedan var det dags för nya tvåtaktare, NV och Monark fick dela på ordern. Det rörde sig då om modeller som provats i olika Tävlingar. NV använde DKW-motorer medan Monark körde med ILO:s tvåcylindriga motor i sin ram.

Nästa leverans kom från tjeckiska Jawa och nu rörde det sig om större kvantiteter. Monark fick dock vara med på ett hörn och sätta samman en del maskiner med 350-kubiks Jawamotor. Annars var de flesta Jawamaskinerna på 250 kubik med encylindrig motor.

Sen var det åter dags för helsvenska Husqvarna att måla

sina maskiner i fältmässig färg. Den grå nyansen hade nu ersatts av en olivgrön, s k IR-säker färg. Efter prov med Silverpilar på 175 kubik, stannade man för en landsvägsversion av crossmaskinen på 250 cc. Denna kom 1967 och kallades mc 256A.

TRIPPELFÖRSÖKET

På 70-talet började armén tänka om när det gällde materialanskaffning. Man räknade nu på totalpriset inklusive service under en viss period, s k livslängdskostnad. Vidare tillkom ett omdiskuterat krav på automatväxling. Mc-marknaden hade sett dystert ut, framtidens mc-ordonnanser måste troligen rekryteras bland icke-mc-åkare. Dessa skulle då med ett minimum av utbildning kunna lära sig köra tvåhjulning. Därför införde man kravet på automatväxel för alla framtida armémaskiner.

Budet gick till tre svenska fabriker, Hägglunds, Monark och Husqvarna. Hägglunds fick sitt anbud antaget men kunde inte fullfölja projektet. På nytt fick alltså armén vända sig till sin allra äldsta leverantör, Husqvarna. Slutet på historien blev en helt nykonstruerad armémaskin modell 258. Denna

Uppställning på I10:s övningsfält i Strängnäs 1942. Maskin-sortimentet är synnerligen blandat, vi känner igen både Zündapp och DKW i främsta ledet. Försvaret hade mönstrat in/köpt upp allamöjliga motorcyklar av lämpliga modeller. Många mc-ägare var glada över att bli av med sina maskiner, bensinransoneringen gjorde att man ändå inte fick köra med dem.

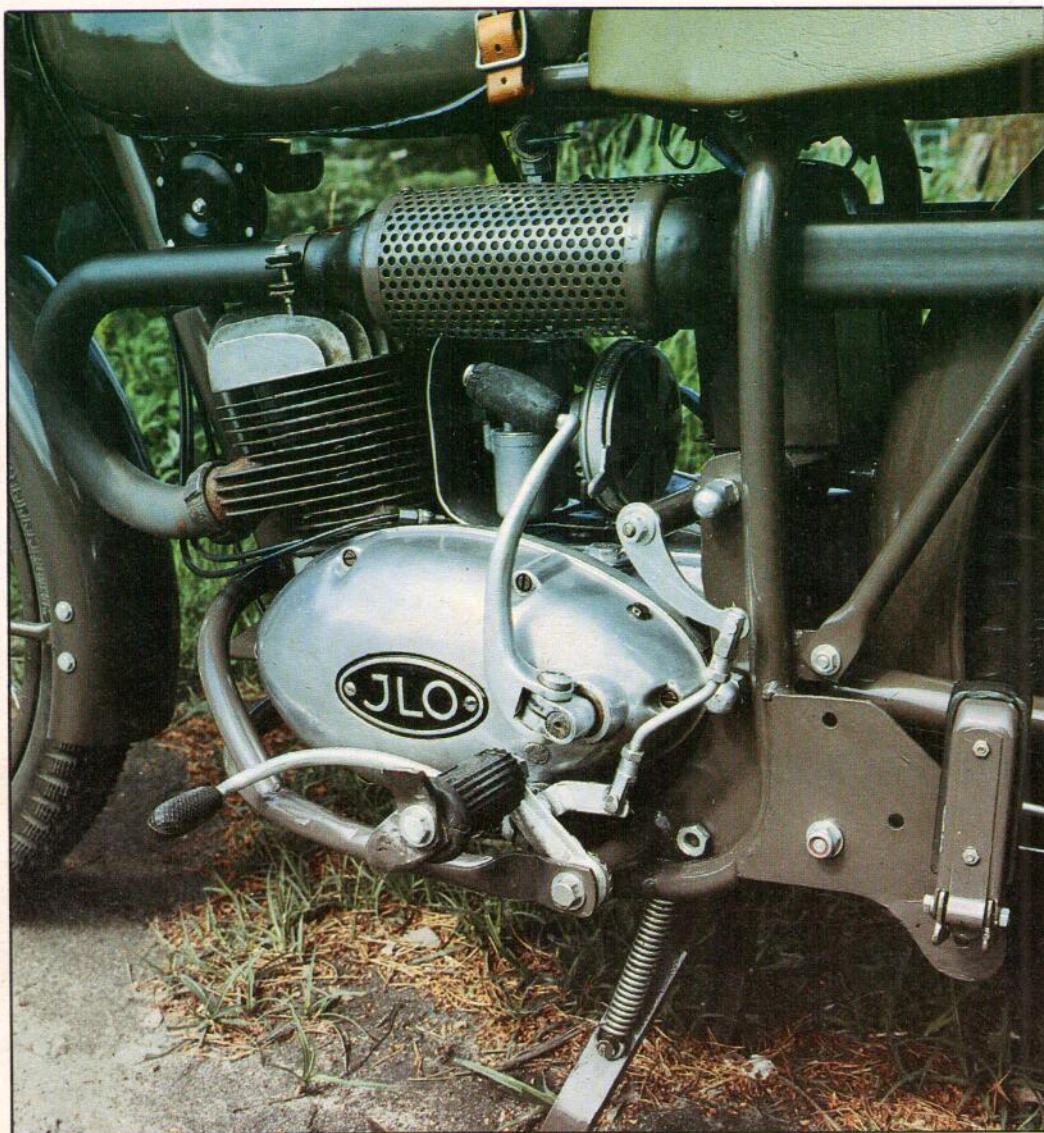
kommer nu att bli svenska försvarets standardmaskin i framtiden. Beräknad livslängd är då 15 år. I takt med leveranserna av denna har man sorterat ut alla andra maskiner, läs Jawa och den gamla Husqvarnan från 1967.

UTFÖRSÄLJNINGEN

Arméns utförsäljning av motorcyklar sker genom FFV Överskott, som har nederlag över hela landet. Ring till nedanstående ställen och kolla läget om ni är spekulanter!

SOLNA: 08-272570
GÖTEBORG: 031-460140
LÖDDEKÖPINGE (SKÅNE):
046-706060
ARBOGA: 0589-13820
SUNDSVALL: 060-568630
LULEÅ: 0920-51840

Den allra största be-
hållningen av veteran-
samlandet har säkert
medlemmar med ett
förflutet som mc-
ordonnans. Det gäller
tex Bengt Ekström från
Trelleborg som här vi-
sar upp sin Monark-
ILO i autentiskt armé-
skick. Bengt gjorde sin
värnplikt på A3, Wen-
des Artilleriregemen-
te, i Kristianstad 1955,
just när den här maski-
nen kom ut på för-
banden.

◀ Den tvåcylindriga ILO-motorn
är mycket robust och tålig.
Bengts exemplar var i fint skick
och krävde bara mindre åtgär-
der vid renoeringen. Läg-
g märke till länkmekanismen
från fotväxeln! På andra sidan
av maskinen finns en handväx-
elspak, som används när man
kör med skidor.

Mc 252, som Ekströms maskin
heter på militärt språk, är en
armélackerad upplaga av Mo-
narks terrängmaskin M 550 år-
gång 1954. Den användes också
som tävlingsmaskin i 50-talets
T-tävlingar.

ÅTER TILL A3

Det var egentligen Bengt Ekström som gav oss den där riktiga kicken till artikeln om armémaskiner. Han ringde oss, full av entusiasm och undrade om vi ville ta bilder av hans nyrenoverade maskin. A3 var självfallet den rätta miljön för detta och där sammanstrålade vi också en skön sommardag.

Ofta kan det var svårt, ja omöjligt, att återkalla gamla miljöer med veteraner. Här var det emellertid inga problem, allt är sig i stort sett likt sedan Bengt gjorde värnplikten för 30 år sen.

Vi ställde upp ekipaget utanför samma port där Bengt hämtade ut sin Monarkmaskin 1955. Utbildningen till mc-ordonnans hade då börjat med drillning i sadeln på gamla Monark-Albin. Sedan var det då dags att kvittera ut praktiskt taget nya Monark-ILO för resten av krigarlivet. Vägmatarna visade bara omkring 200 mil, vilket betydde att motorerna var precis inkörda. Säkerligen hade detta gjorts av truppbefälet, som på den tiden brukade få låna motorfordon för inkörning på sin fritid.

Som så många andra trivdes Bengt med livet på A3 och "kriget" där. Efter muck fortsatte han inom motorbranschen, jobbade bl a med motorcyklar hos Frode Lund. Efter gästspel som racermekaniker på fyrhjulningar återgick han till sitt ursprungliga intresse, motorcyklarna. Han fick då tag i en helt autentisk armémaskin, samma modell som han en gång kört på A3. Maskinen kom till och med från garnisonen i Kristianstad.

Lyckligtvis var den i bra skick och Bengt hade inga svårigheter att återställa den i perfekt kondition. Personlig utrustning av rätt modell har han också skaffat sig, allt är i den gamla stilen från 50-talet.

Självfallet är han medlem i MCHK:s armésektion och nästa maskin blir en Monark-Albin. Den kommer att uppstå i samma perfekta skick som hans Monark-ILO. Siktet är redan inställt på en Englandsresa och andra aktiviteter inom klubben.

Allt stämde perfekt när vi fotograferade mc-ordonnans 747 Ekström, 7:e batteriet, A3. Han kunde ställa upp sin fint restaurerade Monark-ILO, utanför samma port där han som värnpliktig 1955 fick ut en likadana maskin.

MC-ORDONNANS 747 EKSTRÖM KLAR ATT UTGÅ

Den nyaste specialavdelningen inom MCHK, Motorcykelhistoriska Klubben, ägnar sig helt åt militärmaskiner, svenska och utländska. Initiativet togs för ett par år sedan av Björn Weissmann, veteran-samlare, major i armén och nu chef för utbildningsavdelningen vid Motorskolan i Strängnäs. Han är dessutom "manager" för arméns berömda showgäng, Arméns Lejon.

MCHK:s

ARMÉ-MC-SEKTION

tyska, engelska och kanadensiska maskiner i registret hos MCHK. Av alla de surplusmaskiner som importerades efter kriget, har några återställts i sitt militära skick av klubbmedlemmarna.

Även de som inte ännu äger någon militärmaskin är välkomna. Ett av ändamålen med MCHK:s arméavdelning är att leta fram lämpliga renoverings-

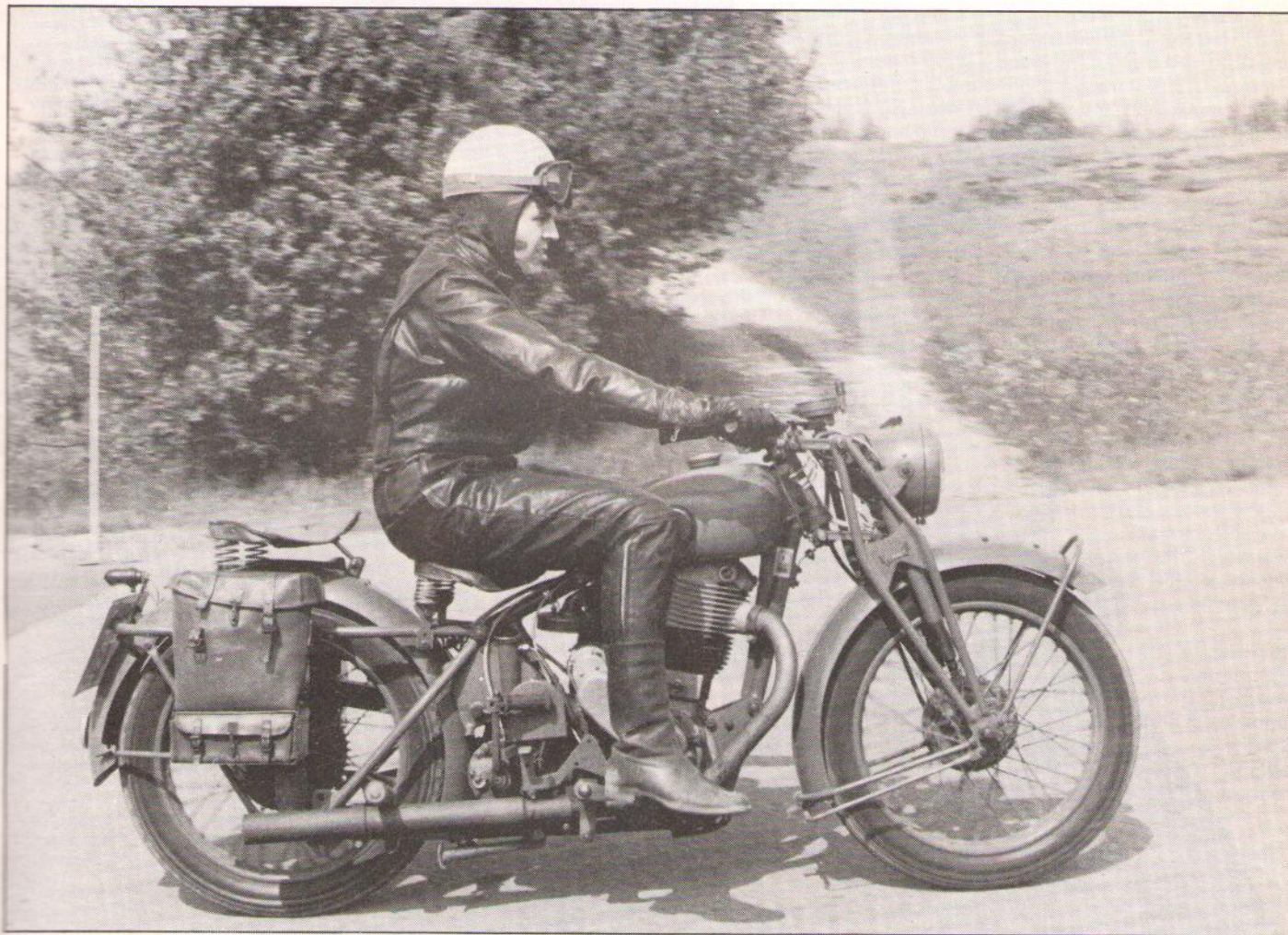
lemmar är Thomas Stålebrink, Hernlundsgatan 11, 57500 Eksjö, tfn 0381/12913.

OFFENTLIGA AKTIVITETER

Ett ändamål som ligger både Weissmann och de andra varmt om hjärtat är, att visa upp arméveteranerna i publika sammanhang. Svenska försvaret har tyvärr inte haft råd eller

rustade mc-ordonanser.

Under sommaren genomförde sex medlemmar en tripp på 250 mil i England. Man besökte bland annat Isle of Man och Silverstone. Succén var total, det blev inslag i TV, BBC, och de stora engelska mc-tidningarna följde upp visiten i öricket.

AVDELNING PÅ TILLVÄXT

Närmare 40 medlemmar finns redan registrerade i sektionen av MCHK och fler är välkomna. Det övergripande målet är att samla och bevara militärmaskiner av alla slag. Även om de svenska märkena dominerar finns det också plats för medlemmar med utländska fd militärmaskiner. De är kanske inte så många, men det finns både

objekt och förmedla dessa till seriösa samlare.

Reservdelsfrågan finns också på programmet och man söker spåra upp alla de gamla delar, som armén tidigare sålt ut. Åtskilligt är redan i säkra händer och mer hoppas man kunna leta fram. När det gäller Monark-Albin finns en speciell märkeskonsulent, Harry Ljungdahl i Örebro.

Kontaktman för nya med-

resurser att själva bevara någon komplett samling av sina maskiner. Enstaka exemplar finns på museum men någon helhetsbild att visa upp finns inte. Här räknar MCHK:s armé-mc-avdelning med att göra en historisk insats med sina körklara veteraner.

I samband med Trängtruppernas 100-årsjubileum på Karlberg i våras gjorde sektionen en uppvisning med 10 Monark-Albin samt fullt autentiskt ut-

Monark-Albin m/42 är ett tack-samt renoveringsobjekt som går att registrera som veteranmaskin. Här ser vi ett exemplar i fint skick med läderpackväskor och extra sadel. I fält användes maskinerna även för snabba persontransporter, det gick lätt att skjutsa ett befäl till annat frontavsnitt.

Stockholms Vinterrunda

Första söndagen i februari. Arbetet med MC-mässan är precis avslutat. Jag är på väg med bil mot MC Collection i Sollentuna för att förbereda Stockholms Vinterrunda, "rallyt" som togs över av Militärsektionen för flera år sedan då Stockholmsavdelningen inte ville vara arrangör längre. Bakom bilen hänger "skamkärran" och i backspegeln ser jag några av de andra funktionärernas fordon. Höger körfält på motorvägen går inte att använda, det är fullt med

tung snömodd efter nattens snöblandade regn.

I god tid får jag rapport från Mats och Janne att alla kontroller är utsatta. De har valt att köra runt banan med motorcykel, kanske inte så roligt en dag som denna med stora, blöta snöflingor i luften. Jag får också en rapport om att "utskjutningsrören" på Janne's mc fungerat bra som hållare för kontrollkäpparna.

Vallentuna för att fixa matkontrollen.

Det dröjer inte länge förrän de första tävlande anmäler sig för Margareta och snart är kaféhörnan full. Iréne har laddat upp med smörgåsar. Före start blir det "hemliga lådan" med en massa konstiga prylar som Per har letat upp. Genom att känna med händerna genom två hål i lådan ska deltagarna tala om vad som finns på insidan. Och snabbt ska det gå. Claes och Lars är redan på väg till

Klockan slår 10, förargenomgång. Alla har fått kartor och en roadbook och gör sig redo för start. Blandningen av fordon är nästan total, gamla och nya motorcyklar, även en med sidvagn, mopeder, cyklar med påhängsmotor, bilar av både rally- och standardmodell. Det enda som möjligtvis saknas är en öppen sportbil som deltagit tidigare år. En och en eller i mindre grupper försvinner deltagarna bakom hörnet på lokalgatan. Det enda som dröjer sig kvar en stund är röken från tvåtaktsmotorerna.

Nu vet vi att det kommer att vara lugnt ett tag. Uno och Janne W startar koket med ärtsoppa. Jag själv åker mot matrasten i Vallentuna. På vägen stannar jag till vid första kontrollen i Täby. Kluriga tävlingsfrågor sätter deltagarna på prov.

I Vallentuna har nederbörden tilltagit. Som tur är har vi lånat ett servicetält från FMCK.

Rastplatsen drar blickarna till sig från de som är ute och söndagshandlar. Efter en stund dyker de första deltagarna upp. Förarnas framsida är delvis täckt med snö. Glasögon och ansikten torkas av. Därefter blir det fler tävlingsfrågor och sedan varm korv, kaffe med mera.

Nu finns det två val för deltagarna. Det första är att köra en extra runda på lite mindre vägar och det andra är att köra mot målet. De flesta väljer det första. Själv tar jag det andra för att vara på plats inför målgången. På väg tillbaka möter jag mopedgänget, delvis på fel väg. Några som valt rätt väg blir oroliga, vänder, och följer efter mopedgänget. Aj, aj, lita aldrig på andra!

Tiden går. I väntan på deltagarna i målet hinner vi funktionärer provsmaka ärtsoppan. Jag får också rapporter om läget på banan. De som valt extrarundan är tillbaka i Vallentuna för en ny omgång med något värmande innan de sätter kurs mot de kvarvarande kontrollerna.

Snart hörs motorljud på parkeringen och in till kaféet kommer sura tävlande. Sura på utsidan alltså, inte inombords. Som vanligt sätter eftersnacket igång.

På beräknad tid kan vi starta prisutdelningen som sker mitt bland de exklusiva motorcyklarna på museet. Därefter återstår bara avvecklingen. En snabb summering säger att det mesta fungerat bra. Vädrret och vägunderlaget kunde ha varit mycket bättre, som det var en vecka tidigare eller två dagar efter. Vi saknade också många medlemmar från Militärsektionen. Numera behöver man inte köra motorcykel utan det går lika bra med bil.

Text och Bild Lars-Olof Thellenberg

Resumé Älvdalen 2015

Packat och klart redan på onsdagskvällen. De sista braha grejorna slängs in i bilen torsdag morgon. Som vanligt för mycket prylar.

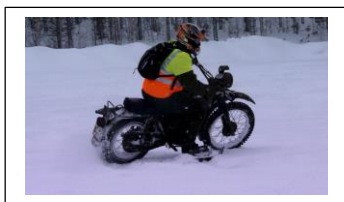
Uppe i Trängslet på em. Ledningsgruppen samlad till middagen. Årets inkvartering blir Norra kasern. Mässen är öppen hela veckan.

Fredagen går åt att reka farbara vägar, plogning på fältet, fixa nycklar och prata med nya kökschefen. Eftersom vi blir så många i år delade vi in oss i grupper från lätta till snabba gruppen.

Lördag ankomstdag för 25 mannar.

19,30 hälsas alla välkomna speciellt de 5 nya, individuell presentation. Kort historik av Björn. Regler och säkerhet för fältet av Mats sedan filmvisning, vi avslutade med fika.

Söndag fm. Gruppindelning, gruppledarna tar hand om avrostningen, körning med olika övningar vid Stolpladorna och halkbanan på flygfältet.

em. olika sträckor på fältet.

Kväll. Björn höll ett mycket underhållande föredrag med paus för en bensträckare och fika.

Måndag fm grupperna kör på fältet eller på andra sidan riksväg 70 mot Hedbodarna olika slingor, i år ny grillplats, ovanför hotellet. Ankomsttider 11.00, 11.30 och 12.00 utspritt så grillkillarna skulle hinna lägga på slangar.

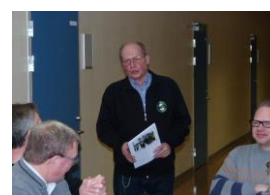

em. en grupp passar på och få en fika på Morins kondis i Älvdalen. **Våra** inbjudna Veteraner anländer.

Kväll 19.00 Supé i officersmatsalen. Jag sätter igång vår ständige toastmaster Jawanus Stolle alias "Claes Nordlund" Som leder oss genom vår 20 års fest med bravur!

Senare "afterfest" i korridoren på kasern. Efter en stund skulle ljudstyrkan inte blivit godkänd vid en MC besiktning, men trevligt, tror jag vi hade. Björn delade ut Diplom för deltagandet med vidhängande almanacka. Våra speciellt inbjudna veteraner applåderades extra.

Klockan 22,00 fick vi avbryta firandet i korridoren. Vi var inte ensamma i kasern. TYSTNAD.

Tisdag fm. färd mot Mångsbodarna i både bil och på hoj. Nea och Alice ställer upp år efter år, på sin lediga dag för att fixa blåbärssoppa, semlor och kaffe till oss, i år kom vi med 25 man. Därefter hemfärd för 8 gubbar.

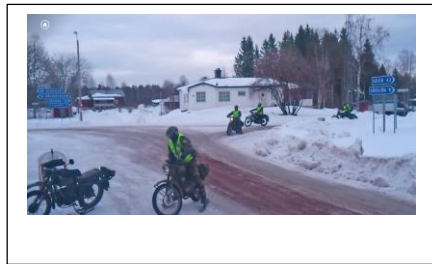
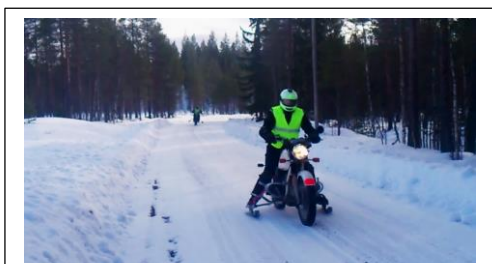

"Snabba gruppen" lekte själva på fältet, undrar om de hann ta några bilder, jag har inte sett några. em. fri körning i grupperna en del meckade i 77 hallen. Eller bara slappade.

Onsdag fm. fältet Karlgravs området avstängt så de flesta körde Rivsjön-Mossiberg-Sugnet, Rotälven upp Navadalen ev. polisspåret hem.

em. En bit på Riks 70 vid Åsens kraftstation upp mot Hedbodarna-Lövnäs- Nornäs fiket som är vårt andra stamställe, en som smörat in sig ordentligt är Roffa, han får alltid 2 väfflor, en med hjortronsytt och en med jordgubbssytt.

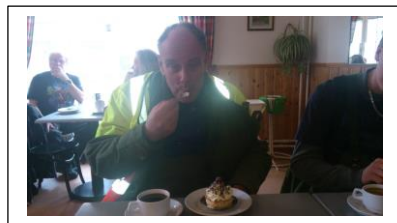
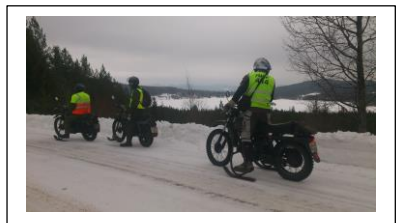
Kväll. Vi fortsätter smörja kråset på mässen, öl, korv och pizza, konstigt att man inte går upp under veckan.

Torsdag fm. Jag tror jag satt på kontoret hela förmiddagen, men jag hörde av de aktiva att Polisspåret var plogat. em. så blev det Polisspåret även för mig.

Fredag fm. nu är avlysningen hävd i Karl grav området, så hela fältet är fritt. em. det blir körning även ner till Brunnsberg

Lördag fm. en sista tur till Morins em. dags för de sista att packa och städa ur logementen

Jag vill **tacka** alla deltagare och funktionärer för en lyckad och trevlig vecka. Vi får leva på hoppet att få återkomma. Nu har vi en lång tid med mygg & elände. M.a.o. lång transportsträcka till ÄLVDALEN!
Hälsningar Per

MCHK – MCV
KANONRALLYT

02–05 juli 2015 i Värmland

Inbjudan till Kanonrallyt och kallelse till Årsmöte

Sommaren närmar sig snabbt. Nu är det dags att anmäla sig!

I år arrangeras det traditionella Kanonrallyt i Värmland – ”ack Värmland du sköna”.

Du ska få upptäcka o uppleva Värmlands underbara natur, sjöar om sjöar bland oändliga skogar, fina grusvägar, naturreservat, lokal mat, snälla värmlänningar och social samvaro med trevliga mc klubbkamrater. Allt detta i finaste delen av Sverige i Västra Värmland.

1.) Allmänt:

Rallyt med tillhörande årsmöte är endast öppet för medlemmar i MCHK – MCV:s Militärsektion. Du deltar på egen risk och har inga krav mot arrangören vid händelser.

2.) Tid:

- generellt: fredag 3 juli till söndag 5 juli 2015
- option: extra dag ankomst på torsdag 2 juli

Obs! I år blir rallyt 2 veckor efter midsommar

3.) Platser:

- **B&B, Start och Årsmöte:** STF Vandrarhem Bergamon i Brunskog, 67194 Brunskog, Arvika kommun www.svenskaturistforeningen.se/brunskog
- fredag **välkomstkväll** med kolbullar och korvgrillning / lördag **ärtsoppa:** på Mobråten, Tobyn, 971 96 Mangskog / Arvika kommun hos Elke & Friedrich Knudsen

Obs! 2 platser. Från vandrarhemmet (övernattningsplats) till Mobråten (1,7 mil) kommer det att vara skyltat / finns även karta till Mobråten på vandrahemmet

4.) allt i närheten

- bensinmack i Brunskog (2 km)
- Coop vid bensinmack (2 km) och i Edane (6 km)
- pizzeria restaurant i Edane (6 km) med fin utsikt över Värmland

5.) Priser:

Hela huvudbyggnaden är reserverad från torsdag till söndag för kanonrallyt. Gemensam frukost ordnas på vandrarhemmet.

	ank. torsd. – avresa sönd 3 nätter	ank. fredag - avresa sönd 2 nätter
2 pers/rum	960 skr/pers	700 skr/pers
4 pers/rum	900 skr/pers	660 skr/pers

I priset ingår även:

på vandrahemmet:

- frukost
- sänglinne och handduk
- gruppbonusen

på Mobråten:

- kolbullar vid stora brasan
- stekt korv (ta med din pinne)
- tysk fatöl (alkoholfritt)
- läsk
- tysk ärtsoppa
- med svensk pannkaka osv.

Allting beräknat på självkostnadspris

- om du kommer med krav som t.ex. egen husbil, tält osv. kontakta gärna Friedrich Knudsen omående för särskild möjligheter

p.g.a. rumbokningen begär vi

- anmälan före 1 maj 2015
- och **inbetalning** på klubbens bankgiro **senast 1 juni 2015**

bankgiro: **755-1815**

Handelsbanken: **MCHK-MCV Militärsektionen**

obs! ange: 1.) din **medlems-nr**, 2.) din **namn** 3.) **"Kanonrallyt"**

6.)Anmälan:

senast d. 1 maj till Per Axelsson 070-755 7565 eller mail: mchkmilitarsektionen@telia.com eller Friedrich Knudsen 0049-171 174 76 26 / knudsen.friedrich@gmail.com

obs! ange:

1. anmälan med namn, adress och minst mobil telefon nr.
2. ankomst torsdag (3 nätter) - eller ankomst fredag (2 nätter)
3. 2 säng rum - eller 4 säng rum - eller särskild individuellt
4. mc – märke/typ
5. din e-mail adress
6. din ungefärliga ankomsttid på vandrarhemmet

7.) Tidsprogram

Torsdag 2 juli 2015:

eftermiddag: Ankomst för den som bokar 3 nätter. Samling på vandrarhemmet i Brunskog under dagen. Sedan något spontant t.ex. fordonsmuseum, pizzeria och mc-prat

Fredag 3 juli:

kl. 14:00 vandrarhem Option: start för **"Fryksdalsrundan"** (6 mil, <50% grusvägar). Rundan slutar med ankomst till Mobråten ca. kl 17:00

Obs! Ni, som inte deltar i Fryksdalsrundan åker själva från vandrarhemmet till Mobråten, Tobyn, 971 96 Mangskog (1,7 mil; vägen kommer att skyltas, se även karta på vandrarhem)

kl. 18:00 Mobråten **Välkomstkväll** med kolbullar och korvgrillning vid stor brasan (om ingen brandfara)
<http://sv.wikipedia.org/wiki/Kolbulle>

kl. xxx Mobråten Återresa till vandrarhemmet

Lördag 4 juli:

kl. 7:30 – 8:30 Vandrarhem **Årsmöte** i frukostmatsalen

kl. 09:00 Vandrarhem Start **"Stora Värmländska Kanon Rundan"** (18 mil från start till ärtsoppa kväll på Mobråten, <30% grusvägar), *finns även kortare alternativ i händelse av vädret eller annat (12,5 och även 5 mil). Bestäm dig för årsmötet.*

paus / 7,6 mil Kl: 11:00 - 11:45 "Sjöands Skans, fort 118" se www.fort118.se i södra delen av Glaskogens naturreservat

paus/11,5 mil kl. 13:00 – 15:00 "Järnskogs Hembygdsgård och Beredskapsmuseet" vid Koppom

1. gemensam lunch - Värmlands traditionella landskapsrätt: "nävgröt med fläsk" <http://sv.wikipedia.org/wiki/Nävgröt>
2. vi fortsätter med studiebesök på beredskapsmuseet <http://uppleveda.se/beredskapsara>

tankpaus /13 mil bensinmack i Koppom

kl. 18:00 Mobråten /18 mil gemensam fältmässig middag med tysk ärtsoppa, pannkaka och tysk alkoholfritt fatöl vid brasan eller i ladugården (beroende på vädret)

kl. xxx Mobråten återresa till vandrarhemmet

Söndag 5 juli

Vandrarhem, efter frukost hemfärdsdag

8.) Årsmöte

Alla medlemmar har rätt att delta på årsmötet även om man inte deltar i Kanonrallyt.

Vandrarhemmet lörd. 4. Juli 2015 kl. 7:30 -8:30

Eventuella motioner sänds till sekreteraren före 1. Juni 2015

Välkomna till Värmland!

Friedrich

Friedrich Knudsen, Fischers Privatweg 1, DE-24558 Henstedt-Ulzburg knudsen.friedrich@gmail.com

tel. 0049-4193 5438, mob. 0049-4171-174 7626, Fax 0049-4193 888947, mob.(S) 072-71 58 699